

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A.E. Postma	Datum	4 april 2019
Doorkiesnummer	14 030	Ons kenmerk	6082474
E-mail	annemarie.postma@utrecht.nl	Onderwerp	Gemengde scholen
Bijlage(n)	geen	Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Het onderwerp gemengde scholen staat volop in de belangstelling. De Volkskrant besteedde in het artikel 'De wijk wordt witter, de school niet' aandacht aan de effecten en achtergronden van de schoolkeuze van een veranderende populatie ouders in de wijk Kanaleneiland. U stelde mondelinge vragen aan de wethouder onderwijs en kondigde een raadsinformatiebijeenkomst aan die op 11 april zal plaatsvinden. Eerder al, in december 2018, vond een Stadspodium plaats over dit onderwerp. In deze brief informeren wij u over de inspanningen die wij op dit gebied hebben gedaan, doen en nog gaan doen.

Kansengelijkheid en gemengde scholen

Wij omarmen alle mogelijkheden die kansen voor kinderen in Utrecht kunnen versterken. Onze ambities op dit punt hebben wij uitgebreid beschreven in het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen' en nu zetten wij in op de uitvoering hiervan. We benadrukken wel dat de onderwerpen gemengde scholen en gelijke kansen in het onderwijs vaak in een adem worden genoemd, maar dat dit in onze ogen twee verschillende onderwerpen zijn. Bij gelijke kansen gaat het er om dat kinderen met dezelfde talenten ook dezelfde kansen hebben om deze talenten in dezelfde mate te ontwikkelen, ongeacht waar zij wonen, hun achtergrond, het opleidingsniveau of de financiële situatie van hun ouders. Gemengde scholen dragen bij aan een diverse samenleving, aan de ontmoeting, wederzijds begrip en respect van kinderen onderling met verschillende achtergronden.

Onderwijskwaliteit en diversiteit

Kwalitatief goed onderwijs is allereerst en vooral van belang bij het creëren en benutten van kansen. Gelukkig hebben wij in Utrecht vrijwel alleen maar kwalitatief goede scholen. Kinderen worden het beste voorbereid op de toekomst op een school die goed onderwijs biedt en bovendien een afspiegeling van de samenleving – in al haar diversiteit – is. Een diverse leeromgeving waar kinderen met verschillende achtergronden leren samenwerken en elkaar leren te respecteren draagt bij aan de ontwikkeling van het kind én aan die van de stad. Niet alleen binnen de school maar ook daarbuiten. Daar zetten wij dan ook op in: kwalitatief goed onderwijs in een diverse omgeving.

Schoolkeuze

De keuze voor een basisschool is voor iedere ouder een belangrijk moment in de opvoeding van hun kind. Veel ouders besteden daarom tijd en aandacht aan die keuze. De vrijheid om een school te kunnen kiezen is verankerd in de wet en staat hoog in het vaandel in Nederland. Ouders hebben ook de verantwoordelijkheid om zich goed te oriënteren op een basisschool die het beste aansluit bij hun kind.

Keuzevrijheid kan betekenen dat er scholen zijn waar het aantal aanmeldingen groter is dan wat de school aan kan. Er zijn ook scholen die te maken hebben met een teruglopend aantal leerlingen. Dit laatste komt veelal door de keuze van ouders en heeft meestal geen directe relatie met de kwaliteit van het onderwijs. De Onderwijsinspectie geeft in het rapport de Staat van het Onderwijs 2017-2018 aan dat ouders van basisschoolleerlingen veelal scholen kiezen met leerlingen met eenzelfde achtergrond als zichzelf.

Tweejarigenbrief

In de wet is vastgelegd dat inschrijven op een basisschool vanaf de derde verjaardag van een kind toegestaan is, en niet eerder. De gemeente Utrecht stuurt al een aantal jaren een brief aan alle ouders waarvan het kind twee jaar wordt om op het belang van [tijdige oriëntatie en inschrijving op een basisschool wijzen](#). De gemeente stuurt die brief om alle ouders een gelijke kans te geven om in te schrijven op de school van hun keuze. In de brief verwijzen we ook naar de website [kijkoponderwijs.nl](#), waar informatie over scholen in Utrecht is opgenomen. We gaan bij scholen opnieuw actief onder de aandacht brengen dat zij de mogelijkheid hebben om via deze website meer bekendheid te geven aan open dagen van hun school en andere belangrijke informatie rond de inschrijving.

Informatievoorziening

Hoewel de inschrijfprocedure helder is en wettelijk vastgelegd, blijken lang niet alle scholen de juiste informatie te verstrekken aan nieuwe ouders. De Inspectie voor het Onderwijs heeft hierin een toezichthoudende rol. Meerdere steekproeven hebben uitgewezen dat slechts iets meer dan de helft van alle basisscholen in Utrecht de informatie over aanmelden en inschrijven op hun school juist heeft vermeld op de website van de school. De gemeente heeft scholen, indien van toepassing gewezen op de foutieve informatie. Helaas heeft dit lang niet altijd geleid tot het gewenste effect. Wij zullen dit onderwerp wederom onder de aandacht brengen van de schoolbesturen.

In de buurt naar school

Behalve een goede kwaliteit van onderwijs en diversiteit op scholen vindt het college het belangrijk dat kinderen in de eigen buurt of wijk naar school kunnen. De school is een belangrijke ontmoetingsplek voor ouders en kinderen in de wijk. Ook vinden wij het belangrijk dat scholen een wijkfunctie kunnen vervullen. Elkaar ontmoeten, kennen, spreken en gekend worden is belangrijk om elkaar te begrijpen en te respecteren. Het zijn niet de scholen alleen die daarin een rol vervullen, maar ook bijvoorbeeld sportverenigingen. Wij hebben de eerdergenoemde 2-jarigenbrief aangevuld en geven daarin ouders de suggestie mee om gezamenlijk met mensen uit de straat of wijk tot een schoolkeuze in de buurt te komen.

Een van de voorwaarden bij het kiezen voor een school in de buurt is dat er voldoende aanbod is van scholen in de wijk. In de Utrechtse wijken zijn diverse denominaties, maar niet alle onderwijsconcepten zijn in elke wijk vertegenwoordigd. Er is een groep ouders die om redenen die voor hen belangrijk zijn de voorkeur heeft voor een school buiten de wijk. Wij vinden keuzevrijheid van ouders heel belangrijk, maar hechten ook aan dichtbij huis naar school gaan. Samen met partijen in de wijk zoals wijkraden en andere organisaties willen wij als college het gesprek hierover voeren met ouders en andere

Burgemeester en Wethouders

Datum 4 april 2019
Ons kenmerk 6082474

betrokkenen. Daarnaast hebben wij als college meerdere werkbezoeken afgelegd waarbij we met schoolleiders over dit onderwerp praten. Wij zullen dit blijven doen.

Utrechtse Onderwijs Agenda

Uw raad nam eerder een motie aan over kansengelijkheid en het aanmeldbeleid op basisscholen, (motie 2017/219). U vraagt ons daarin om concrete regels ten aanzien van wachtlijsten op te nemen in de Utrechtse Onderwijs Agenda. Zoals u wellicht weet zijn wij momenteel bezig om de nieuwe Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA) af te ronden. Daar waar de UOA het onderwerp aanmelden en inschrijven op de basisschool raakt zullen we dit zeker in de UOA aan de orde stellen.

De mogelijkheden voor het nemen van concrete maatregelen vanuit de gemeente zijn op dit gebied echter zeer beperkt. Om het proces van aanmelden op basisscholen goed te doorlopen, geloven wij in het gesprek met de betrokkenen over dit onderwerp boven het opleggen van richtlijnen. Bovendien is in andere steden gebleken dat het instellen van bijvoorbeeld een centraal aanmeldpunt niet altijd de gewenste resultaten oplevert. Mede daarom is het de vraag of een dergelijke maatregel het rechtvaardigt om de keuzevrijheid van ouders te beperken.

Omdat het aanmeldbeleid van scholen een belangrijk onderwerp is, willen we hierover op verschillende momenten en in verschillende gremia met schoolbesturen van gedachten wisselen. We gaan daarbij uit van de gezamenlijke ambitie van goed toegankelijk onderwijs voor alle Utrechtse kinderen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,